

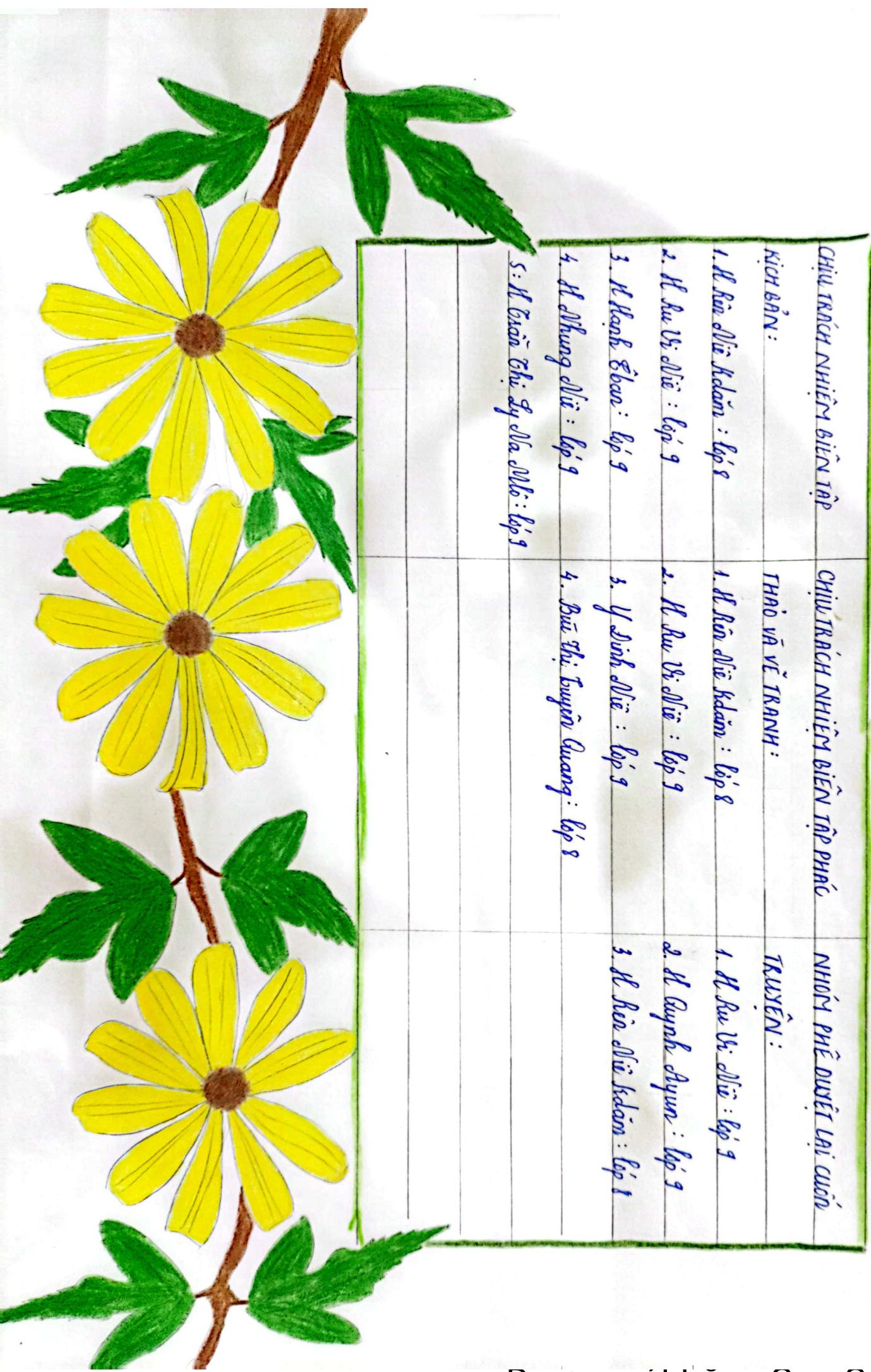

affirming aanhelling
affirming aanhelling

Dân Eric Nguội
Cô - ate

Điều
không
nhìn
thấy
điều
nhìn

CHIẾU TRẠCH NHIỆM BIÊN TẬP

CHIẾU TRẠCH NHIỆM BIÊN TẬP PHÁC

NHÓM PHÊ DƯỚI LẠI CUỐI

KÍCH SẮC:

THAO VĂN VẼ TRANH:

TRUYỀN:

1. H. Rân Vũ Khoa: Lớp 8

1. H. Rân Vũ Khoa: Lớp 8

1. H. Rân Vũ Khoa: Lớp 9

2. H. Rêu Vũ Vũ: Lớp 9

2. H. Rêu Vũ Vũ: Lớp 9

2. H. Rêu Vũ Vũ: Lớp 9

3. H. Hạnh Eban: Lớp 9

3. Y. Dinh Vũ: Lớp 9

3. H. Hạnh Eban: Lớp 9

4. H. Phung Vũ: Lớp 9

4. Bùi Thị Bưởi Quang: Lớp 9

4. Bùi Thị Bưởi Quang: Lớp 9

5. H. Giai Thị Lý Na Mão: Lớp 9

Lời nói đầu

Sẽ tạo nên một dáng hình dài như ngày hôm nay khi cái khỉ hì di buồ
dã đánh tôi cái buồi thanh xuân, tham chi xa quá đỗi, người thân mến mủi. Hôm
nay khỉ dài mươi thòng nhai, cái dài lộc anh em trai mảnh dài hùn chẽ s luôn đean
kết tần tần cung xay dung và bao vè non sông Việt Nam mến thương.

Út chung em được học tập dưới mái trường PĐDTT THCS Cát'gau là một sự đău
ngộ lòn mà Saigon nhà nước dành cho chúng em nín chung em nát biết ăn răg phi
tac vế điêu tö. Chính tể kí do hùa mà chúng em đã suy tàn và nén phùng hinh

anh vế phùng người anh hùng dân tộc Ê đê - là hinh ảnh cha ông của chúng em đe
mẫu phi nhỏ vế chiến công lẫy lừng mệt thê, nhắc nhớ chúng em hôm nay - nhưng
thi' hùi người dân tộc thiểu số Ông Nguyễn Khoa Sáu già vãi phết huy sút manh ấy.

Thang quái hinh sangtaic nhon chúng em đã nhận được sự hi ván, giúp đe tân
tinh của Ban giám hiệu, các thay cò giao, nhân viễn trường phê thong DNT THCS

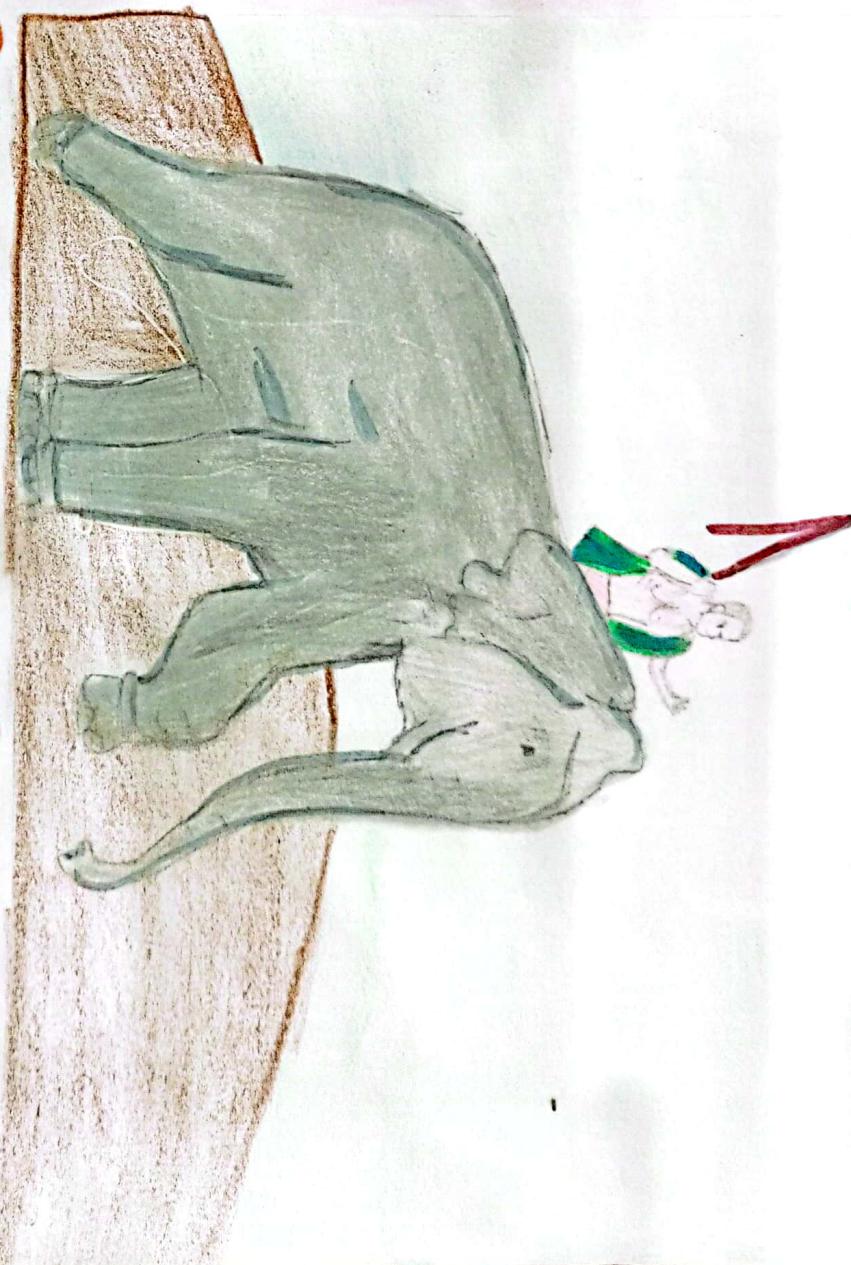
Nguyễn Gia Nguoi cũng như các cha mẹ, anh chị học sinh đã ra trường và đặc biệt là sú
hỗ trợ nhiệt tình của cô giáo M. Lumi Nguyễn là phó hiệu trưởng nhà trường.

Chắc chắn cuồn chuyện sẽ không trahiết khai nhưng huii sét, chúng em hinh mong quý
thay cò, các bạn và các cha mẹ hãy quý ý kiu de' cho cuồn truyện của chúng em hoàn
chinh hon. Chúng em thay mặt nhon sang tac già lùi cảm ơn sâu sắc nhất!

Ảnh Hùng: "Ama Thao" (1840 - 1905)

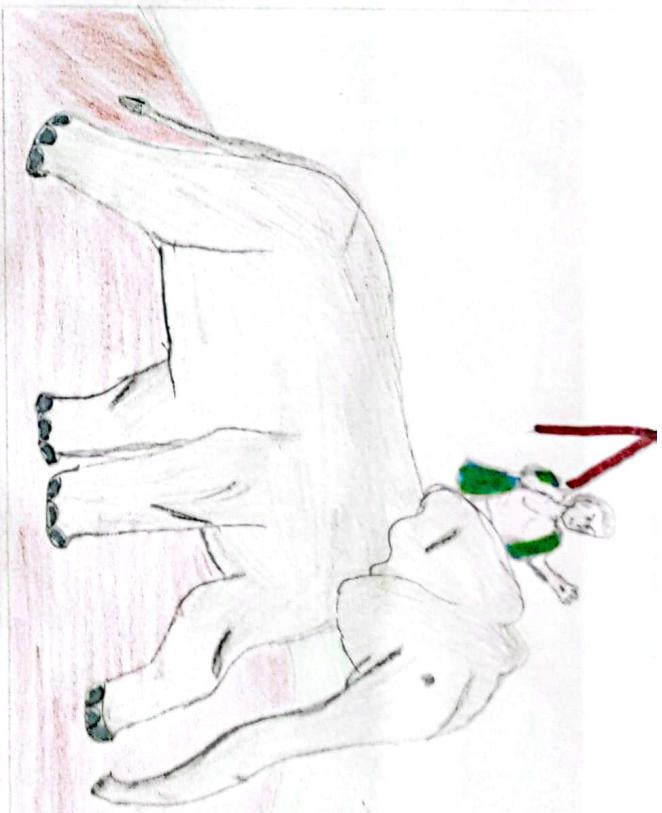
Cái bát thau mèn! Mình tên là H'Ru Vi Niê, sau đổi名师 xin quí thiếu vòi
cái bát về mèn sô'anh hưng dân kề người éđèi nha' cái bát!
Đầu tiên là Ama Thao, ông tên thật là Y Yên Ayün, sinh năm 1840 tại
buôn Tung, cách thành phố Buôn Ma Thuột ngày nay khoảng 16 km.
Ông được nhiều người yêu quý, kính trọng như từ sán ru. (Có ông là
con gái hú tuường Ama Phi buôn ta Yong, xá ta Yong huyền Klong Pál,
hòn Dak Lak. Khi bồ' iờ mài, ông điếc) dân làng báu tên làm hú tuường.
Năm 1889, để xây dựng mèn con đường nùi hep Buôn Ma Thuột với Ninh Hòa
(nay là Khanh Hòa) thuê dân Pháp để cung chi' buồi cá' bi' kí' Éđèi vùng
Kuông Pálk phải di dời bằng gai'n nùi bát bít bít sáu sáu tòng lồng Ama
Thao và dân làng. Từ năm 1890, Ama Thao k'z' ch'uu nhau k'án phuc kích
quản pháp tên đường. Ông tên k'z' v'í c'ái hú tuường Ama Jom; Ma Dak,
Ama Jak, đồng thời hubing ống cai' cuoc khoi nghĩa của' N' Trang Ganh, òi
H'Mai và Ma Da ... taokhanh mang lùi ch'ong chí' song kháp s'ay Nguyen, gai'
cho gai' Phap nhu'eu hìn'hat ... Năm 1905, do có' h'mai bài, quản pháp vay bắt
và tra tan' ông tan' kho'c. Ama Thao hi' sinh vào tháng 3/1905.

Ama Thao (1840-1905)

Ama Thao anôn édi sê 1 Yên Áu Jin, khung thün 1840 tê tuân lung, fibus hông bùn
prong buon Na Thuét orá onei khóm brô 16 km. Nú mào lu mnuk klop hi iêng, kháp mpü
kuya klei khmoc tua énan. Mô nü le anak pô Khuo ba kô Ama. Khi tuoun Éa Yeng, tuoun fajim
éa Yeng, kduak Krong Pac, côn Dak Lák. Hlak ama më djié, mnukh buon song ruch nü jing
Khuo ba kô. Thün 1890, döng mka za boh elan li mbi buon Na Thuét hông Ninh Hái
(còn Khanh Hoá) khan hak phuang mög mnang brei djié ana. Édi khung Krong Pac due bùn,
ngä kô ai tiê Ama Thao leh anôn mnuih buon sang di ai ngan. Hông thün 1890, Ama
Thao mko myung lu klei mblah ngä dök kop kahan phuang ti elan. Nú fram mbié
hông Ama Gom; Ma Dak, Ama Dak, hông ti khüe dim klei kui hating mög N' Trang
Guth, Oi H'Mai leh anôn Madda... myura ra kdean mblah not lan tan län Pop
Kingu, ngä kô nich Phuang lu luh lié... Thün 1905, kuya mac klei kuiem figom,
kohon phuang wong mà leh anôn iôm bieng mak bei nu. Ama Thao djié mlan 3/1905.

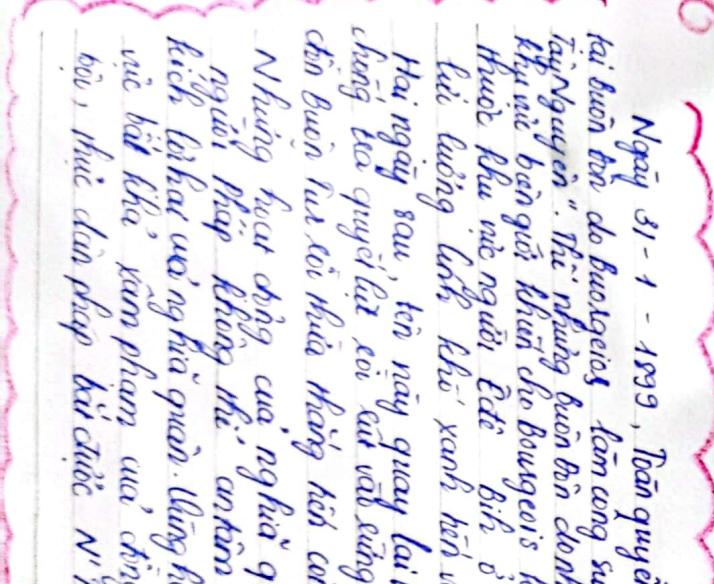

Abh Hwang N'Khang Ganh

(1845 - 1914)

Manh sẽ gửi thư về cùa ban về anh Huang N'Khang Ganh. Ông tên thật là Ganh họ H' Añ, hú huống buôn Ganh Kplang, mèo buôn ma nhóm Êde Bih khu mèo Kông Knô. Tái đây ông đã kêu cung ứng đồng bào đứng lên kháng chiến trong suốt Personen song (1900 - 1914), làm một hòn phong cưới khang chiến bốn khai ở Tuy Nguen. Ông kêu gọi Cai cỏ say là cưới khang chiến của nòi Bih de N'Khang Ganh lãnh đạo bài đầu hòn nùi người Pháp mưu kim kum một nơi thuận tiện để thi đấu lập lỵ số hòn lắc tách.

Ngày 31 - 1 - 1899, Tôn quyên Đông ta nghĩ định khánh lập hòn lắc Lek có lý số đóng kai buôn lòn do Bougeois làm công sự và kêu hợp các công việc "lâm thi chum" trong công việc kinh dinh Tuy Nguen". Thủ phủng buôn lòn do Bougeois không yêu tam và quyết định đổi hòn lắc Lek về buôn Tuy khu vực ban quản khán cho Bougeois không yêu tam và quyết định đổi hòn lắc Lek về buôn Tuy thuộc khu vực người Êde Bih ở hòn lắc Leng Klong Ana. Ngày 1 - 3 - 1900, Bougeois chỉ huy lui luồng lanh khô xanh hòn lắc Lek có buôn Tuy khong khanh công. Hai ngày sau, tên này quay lại tân song buôn lúa Kplang N'Khang Ganh, đổi tên huy người dân chung ta quay về lát cói lát vát vát súng chính đón lui luồng. Năm 1904, 600 người quản Bih kỵ kích đồn Buôn Tuy lòn khía thang hòn công hạ cái đồn Riang, đồn Buôn Dus, đồn Phak, đồn Buôn Saak. Nhưng sau đó, cua nghĩa quân N'Khang Ganh ngay sát nách Buôn Ma Thuột khuôn cho người Pháp khuôn thi, antan khung cung khong có cách nào đánh bại dưới chún thuật du kích lờ khai uâng hòn quàn. Lòng hòn lừa khung gác trong suốt 13 năm (1901 - 1913) luôn là khu vực bài khía, kâm phạm uâng khong kêu Bih. Năm 1914, nòi c' sự ch' diễn uâng mèt tên phản bội, phục dân pháp kêu được N'Khang Ganh và quét ông lúc 69 tuổi.

N'hang Guř (1845-1914)

N'uang Gahl (1845-1914) anh cài bò Grif hò thi Bét, khua ba Kô tuôn Luah Kplang, sa tuôn mâu spul Ede bish, kia kô Kung Kuo. Tí anh iu phong Klang Kriam mbil fong synuis tuôn sang kieu dêng mylah lâm 14 thün ègoa (1900-1914) anh le jing sa khom kui blak ngô póng tê Lan say Kngô ênuô anan kui blak truh sa ipul bil kuya N'uang bish git gai mphun móng bura muuh Râng cuông hui duah sa anh châk pich mba nyung anh hông cùi losau.

Huê 31-1-1999, klu dui khom khom fong luong ngap Hām m̄t l̄n m̄k m̄ng c̄l khanh m̄t v̄ng anh khong ti
buon f̄n kyā. Būk geos ngā khau dȳc k̄o khon anh bin di c̄i ngā būa k̄a m̄c khon k̄i m̄t k̄ai Mai Lan
Dop Kyō. B̄o dah buon f̄n māi c̄ūn k̄o l̄n ala am̄u jah gal, khui fong ti khak cat je huong khong ala f̄n
Snan Bourgeois am̄u k̄it ai teh anar khong bi m̄t h̄ū anh khong b̄ua c̄e k̄it buon. Tu anh khung phung Etat
Binh ti yū la khlong Ana. Huê 1-3-1900, Bourgeois git gau k̄ul kahur etah khie nut khon buon phung Bih
ti buon tur bia dah am̄u dai ō. Pua khue sali, phung dinu fo xit khāi eun. Giā khlong N'Etang Bih git gau
muñh buon. Song bi m̄t kahur etah khong titch anar m̄t kahur dieo lo m̄ta m̄tan fo phung kahur. Thau 1904, f̄do
kahur bih khan ti buon Tur seh anar nā m̄t kahur etah khong khan, kahur khan, kahur khan, kahur khan
dum khan nyā phung kahan N'Etang khan je khong buon khāi tuot ngap k̄o kahur phung am̄u k̄it āi b̄i dah buon
thau dūt k̄i m̄t kahur etah khong kahan po. Leuck yū khlong Ana kahur 13 thau (1901-1915) n̄āu jing avon am̄u dai
pan ogau ik k̄o phung kahur. Thau 1919, kyā mao sa c̄i munh khan khan f̄lon, kahur phung mao māi k̄i N'Etang
khan khan etah anar mejū nū khalēt et khan.

Anh hùng Y Tüt (1885 - 1934)

Là người khai mạc cái bao, đây là Anh hùng Y Tüt H'wing sinh năm 1885 tại buôn Klaak, xã Ea Tiu, huyện Krông Ana, tỉnh Đăk Lăk. Lùi nhỏ, ông là học sinh trường học Pháp - Racte buôn Kla Thieu, rồi là Huế học tiếng học. Sau khi tốt nghiệp, ông kính nguyên họ và trường Pháp - Racte để dạy. Ông là một giáo viên hàng Pháp - Y Tüt dùng bút bi là Y Ut. Y Ut là tên của mèo hổ là Tinh và vẫn còn đặt tên là bờ chài nay là tên ngay nay.

Mỗi tối, nhân công sứ Pháp tên Sabater đi qua quay cai bờ dung Tây Nguyên, lui thường "tái tay Nguyễn" cho người taay Nguyễn để lui ngủ người taay Nguyễn và kinh quay cho người ta mà vẫn Đăk Lăk. Sứ cấm chán này làm taay Nguyễn như bị đánh bại với bắn ngan... Ông và Y Ut bị bắt bì, chè lò không thành an scai vàn công sứ này nhưng không thành công. Cuối năm 1925, ông tập hợp đồng đội học sinh và giáo viên trường Pháp - Racte tham gia biểu tình phản đối Sabater, gửi thư tố cáo hành vi bùa úc vàn Công sứ này đã bịa bịa nai, bức Sabater phải rời khỏi Đăk Lăk. Ông mất năm 1934, tên ông được đặt tên đường và nhau tên Y Tüt.

Y Tüt H'Wing khün 1888 tı buôn Kram, buôn Igum Fatieu, kinh khòng Ana, cản Đăk Lăk. H'wăt dắt, nǚ lè hăt hriam sra. Sang hra'i qđ sa Prâng - Radé Buôn Ma Thuột, lè anăm nao Huế hriam qđ dua. Lek rui hriam, nǚ nao thồng alóng wít tı Sang hra'i Prâng - Radé iāng mă hriam. Khoa thao Kraish klei Prâng, Y Tüt hông bing qđp msc' y út, y Blul Ksium dăng boh hra' La timñ lè anăm boh pia. Edé măch mying boh, hra' cħh Edé hriam am.

Y Tüt (1885 - 1934)

Ênuk anăm, khua Prâng anăm Sabatier măo klei dui qđ gai kdrük "Lăi Dap Krue" kơ mnuikh Lăi Dap Krue "C'ing myü püt mnuikh Lăi Dap Krue lèh anăm amăo bri mnuikh egar müt klan Đăk Lăk ch. Klei mnhue ngang anu mst hông bi ktlah hông tı engao ... Aé Y Tüt hông bi ktlah hông yút nga bi kgäm măo mying sing kahan iāng mđiê mnuikh ngä briua Prâng adih biă dăf amăo duc ch. Tuč khün 1925, nǚ bikkin eungum hăh hriam kia wăi phung noi Sang hra'i Prâng - Radé.
Nao rui bikhđong Sabatier, m'ǖ hra'i suń mdah klei djaò pò khua Prâng djap anök, Khoa amăm nǚ due m'ong cän Đăk Lăk yoh. Nú diјu chün 1934, anăm nǚ dui bi - anăm lăi unăm lú sung hra' li Đăk Lăk hông Đăk Nông.

anh hùng Y Bich Klo

Xin chào! Tôi là anh hùng
Y Bich Klo, ông sinh năm 1901
tại Buôn Nông, xã Ea Nuôl, thị xã
Buôn Ma Thuột (nay là thành phố Buôn Ma Thuột). Ông là một người Ede, được
người Pháp chia kao tại Lưỡng Sa
Hà Phap - Lí.

Ông từng tham gia phong trào phong
tranh đấu tranh cho Yết là Ulur
Sau đó, ông làm công việc cho
Pháp. Bầu kính với số phản ứng của
mặt dân tộc nô lệ, ông chống lệnh

cựu binh) không tham gia dàn án cai cuộn buôn kinh chống surrendered, khue' nang
và bị cầm tù. Dùng kí, dưới phùng người ống sáu cung bị bắt quái ngô non khé ka
hú, ông chuyển sang hoạt động cho Việt Minh. Tháng 3/1945, khi Nhật chiếm Lorraine, ông
tới và làng M'Nông, xã Ea Nuôl, tự đia phương. Khi Nhật đầu hàng, ông ứng
một số nhân sự họ hào người dân mìn phuông chém đòn cai đà số hanh, đánh và quan sứ
của Pháp do Nhật để lại và ham gia phuông uy ban hành chack tam thi. Tuy nhiên cuối
cuối tháng 10/1945, ông bị chỉ huy đài ham gia phuông khé kán đánh tên kén cao Nguyễn. Năm
1946, quân Pháp tàn bạo chém lាស những hành phò và thi thể tên kén cao Nguyễn. Ông bị bắt
ở Phố Voi Nhông, huyện Cù hủ quan. Tháng 10/1960, Y Bich Klo làm kao phong trào
dân tộc hủ tú say Nguyễn, cùng là một bộ phản cua. Mái kán kán sét giải phóng mìn Nam
Mìn Nam. Sau 1975, ông hoạt động cộng kú Mái kán kán sét say Nguyễn. Ông mất năm
1987. tang, Nhà nước đã kao tang Y Bich Klo nhiều phần phuông cao quý...

Y Bih Aleo

Y Bih Aleo khùng thuở non ti buôn Nông /
fa huôl, buôn dżiê Bujen Na Huôl (cô con lè khui
phêng buôr Na Huôl). Mu le sa cō muih bokhôl fât,
mão khung mít miết tì song kia gút khung - phê
Nu tuom silue buia mbâth khung Y Jut và y Ut
gút gai mbâth phung khung leh ana nü ogan
buia muih mbâth khung. Amâu u ai ôk hông kia
dué ana nü khun maa, nü bi ketong a cap mông
khua ntum / giao khue kia kia' juo dum kia
ngec mao kieu ketong pxong, ja eroh dñam leh
orain kia' kia.

Kahon xau mao phung kong san mà kai mbit lò mui kui kuya sanun telé ktra móng song mra nü nao nge buia te
Vai Ninh. Mian 31/95, kahon Nhât dão chinh khung, nü kui ti buon sang kuef kia phat bân Vai Ninh tia bi buo
kahon Nhât dão khung, nü hông phung kahon dué muih kiet sua mbâth khung igü bua jia mae kiu grani
anh kahon khung dok jing anot nü buia kahon Nhât lui hi hông silue nao den gong buia bua m'ge enuk
oran: Epul kahon dão thui mifain kai cat kahon fak Lak nü git gai mao silue vao lu kia mbâth ngâ pxong
ti Lan tap kogu. Khung mao m'a he nü kuya khue Viet Kieu, kai silue sang mua. Mian 10/1960, Y Bih Aleo
gút gai khue buia dué ana kia kie m'a po kai tap kogu, at jing sa kolan mbâth Lan tap kogu. Nu dué
thün 1987. Ông, kau kia myox bei Y Bih Aleo la kia pah mun phêng ...

Vua Bùa Ôi Ât

Khi giới khaiWAY tay lá lúa
lúa Ôi Ât là thuỷ lanh cuộn khói nghẹo kéo dài 3 năm (1904 - 1907) của chúa kêu Gia Rai
và một bộ phản người Lào, bana ở Chauco, An Khê, kinh Gia Lai. Ông được người tay Nguyễn
binh phong là Vua lúa.

Năm 1904, hai công ty Anh Quốc và Bỉ cướp sô hả chầu của người Gia Rai, bana nung Chauco
để lập đồn điền. Sợ nay người Khmer người Gia Rai, Bati nung lòn chống trả. Tên khui dân Ô - đồn - đan
được cả tên đậm phản với bana lúa Ôi Ât. Ôi Ât chỉ huy phục binh quét chổi Ô - đồn - đan. Luân
pháp lùn diều động ba cảnh quan khai lùn đán áp người Gia Rai. Lúu này Ôi Ât lùn về nung
súng già Ayun. Năm 1905, một đại hôi do Ranach chỉ huy, hù cho Bến (An Khê) tên
lùn can quét vây nung cheo xeo nhưng bị Ôi Ât đánh bại. Đến cuối năm 1907, Kong
một uộc hành quân can quét rào cheo xeo, quần pháp bắt được Vua lúa, uộc khói nghẹo
của người Gia Rai bị thiêu.

Mtao: Ông Åt

Ôi Åt lú khua kahan plei rêu mabong truh fob 3 thuin (1904-1907) ka djue ana hoi bai ana
ba tia' ke epul Eaté, Banar ti Chaoxoo, An Khê, ti cau Gia Lai. Nu dui mruuk Lán Bap Krigd ruch nge
Mtao Apui.

Thuin 1904, duar khong ngă bヌウ Davingan leh anan' Rasi thi mă 500 hu lán djue ana Trai, Ban
kobuk Chgorao ဗံး ngă anuk pfa móong. Kar kak Ô-den-dan hui ieng fo tictig chui hong kta
Apui Ôi Åt. Ôi Åt git gai dok kap mdje. Ô-den-dan kahan khang khlong ba kahan mkaen huié mbak
djue ana Trai. Hakk anan Ôi Åt kelun wit plam die khua nyun. Thuin 1905, sa epul kahao prong
kyua karand git gai, móng che foon (An Khê) nao mbahn truh Chao xeo tia dah Ôi Åt mdak dudu
Truh tuc khuin 1907, sa hong dum fu plei mbahn mă ti Chao xeo, kahan khang mă mă Mtao Apui,
plei rêu rdong djue ana Trai tuc xue.

Arh hùng Y Ngõng Nie Kdam

Xin gửi thiêu mì cùi ban đây là người anh hùng Y Ngõng Nie Kdam, ông sinh tại huyện Cử M'gar, tỉnh Dak Lak trong một gia đình nông dân và sớm có hành thân quái ngổ cách mạng.

Từ năm 1930 - 1936, ông theo học trường Túi Học Pháp - Radé tại Huế và Buôn Ma Thuột; tham gia hành đạo học sinh, đấu tranh chống chế độ lão nông qua sự kiện đòi iết học sinh, đòi tăng quô học đổi đổi học bằng hung me đù ...

Từ năm 1931 - 1940, ông học tại trường Thành Chung Cụy Nhon, tham gia bênh huống đạo sinh, học kinh và phong trào truyền bá chúa quỷ ... Từ năm 1942 - 1945, ông học Y sĩ tại trường Y Khoa Đông Dương ở Sàu Gòn và tham gia phong trào thành niên yêu nước, phong trào Vận Hành, vẫn đồng lòng khôi phục bờ biển Dak Lak. Từ sau cách mạng Tháng Tám thành công, ông được giao đảm nhiệm nhiều trọng trách, làm việc trong nhiều lĩnh vực khác nhau, trong Đảng, Quốc hội, bộ Tùng lồng khò, đỡ đầu cho phong trào, trong các ngành Khoa học, Giáo dục ... Lối nhưng công huân cho sự nghiệp cách mạng của anh dân tộc, ông đã được tặng và Nhà nước ghi nhận và tặng nhiều danh hiệu, phần thưởng cao quý: Huân chương Bội tinh hạng Nhì, Huân chương Sơn Nam hời đồng, Nhà giáo Nhân dân ...

y Ngöng Në Kdäm.

Y Ngonga Nie Ketam (1922-2001) khéng ti kadiell lir Ngau, rae bat
lök filam ja go csa ngea kua fona bñ anan mao a, ti filio fili kau.
Kóng thün 1930-1936, nü filio fiaam ti sang fua gel se phang-kadé
ti buon diet kuan Ma Phuet i ngea kua git gow katch kuan fua nobak
ja tan mà bñua ñgao haeng hong aik ke phung katch kuan bole kau am.

THÔNG TIN THAM KHẢO

1. Câu lêu day - họcalgia vẫn đưa phương trình *Dalk Talk* (sử dụng trong các trường THCS).
2. Địa chỉ youtube, google... về cách vẽ đường dẫn lối Trong algia.
3. Địa chỉ YouTube, google... về cách vẽ tranh bút mực.
(<https://www.youtube.com/watch?v=SxRFG7C0cgg>).
4. Sử dụng app Krita để tách phác thảo nhau với.